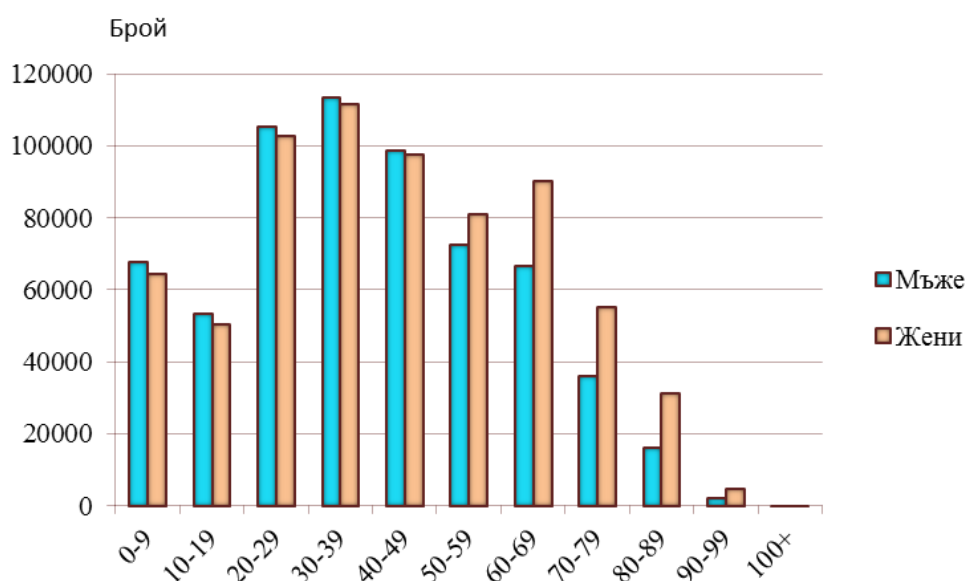

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ ПРЕЗ 2015 ГОДИНА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА)

Към 31 декември 2015 г. населението на област София (столица) е 1 319 804 души, което представлява 18.4% от населението на България. В сравнение с 2014 г. населението се увеличава с 3 247 души, или с 0.2%.

**Фиг. 1. Възрастова структура на населението в област София (столица)
към 31.12.2015 година**

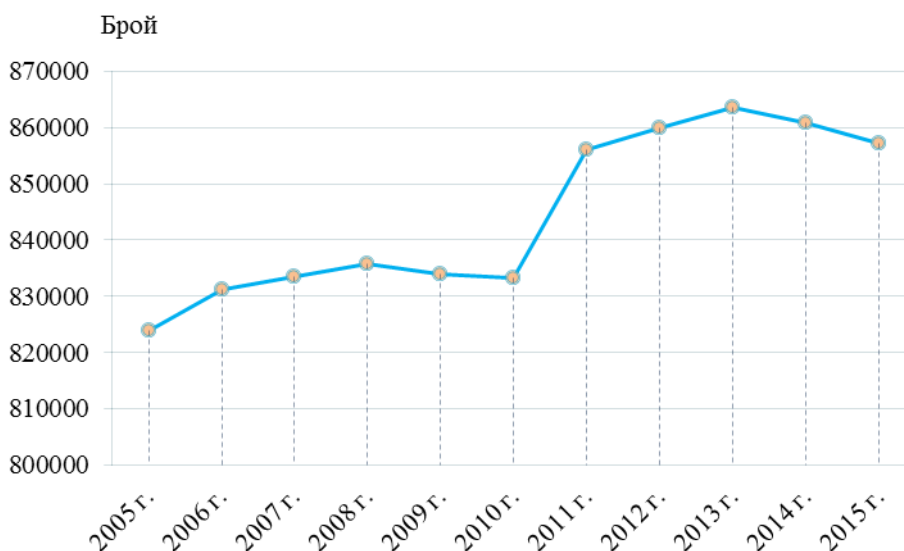
Тенденцията на застаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - под, във и над трудоспособна възраст. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени при определяне на възрастовите граници при пенсиониране. За 2015 г. тези граници на населението в трудоспособна възраст се запазват както през 2014 г. - до навършване на 60 години и 8 месеца за жените и 63 години и 8 месеца за мъжете.

Населението в градовете е 95.5 процентни пункта, като 819 966 или 65.1% от тях са в трудоспособна възраст. Мъжете на територията област София (столица) са 631 242 (47.8%), а жените 688 562 (52.2%), като най-голям е относителният дял във възрастова група 30-39 години. Децата до 15 години са 183 125, или 13.9% от общия брой на населението, в сравнение с 2014 г. когато те представляват 13.6% от населението на София (столица).

Процесът на застаряване е по-силно изразен сред жените, от колкото сред мъжете, относителният дял на жените на възраст над 65 години е 10.3%, а на мъжете - 6.5%. Тази разлика се дължи на по-голямата смъртност на мъжете и като следствие от нея - на по-ниската продължителност на живота при тях.

Фиг. 2. Население в трудоспособна възраст в област София (столица)

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез коефициента на демографско заместване, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2015 г. това съотношение общо за страната е 63, а за София (столица) - 65.

Раждаемост

София (столица), увеличава населението си през 2015 г. спрямо 2014 г. - с 0.2%. В страната са регистрирани 13 502 родени деца, като от тях 13 452 (99.6%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 347 деца, или с 2.5%.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказва съществено влияние върху равнището на раждаемостта и определя характера на възпроизводството на населението. Броят на жените във фертилна възраст на територията на област София (столица) към 31.12.2015 г. е 337 378, като спрямо предходната година се увеличава с 37, а спрямо 2000 г. - с 4 460.

Съществено значение за намаляване на раждаемостта имат и измененията във възрастовата структура на родилните контингенти. Над половината от ражданията (53.0%) се осъществяват от жените на възраст от 30 до 39 години, които през 2015 г. са 112 хил. и са намалели спрямо 2014 г. с 0.7%.

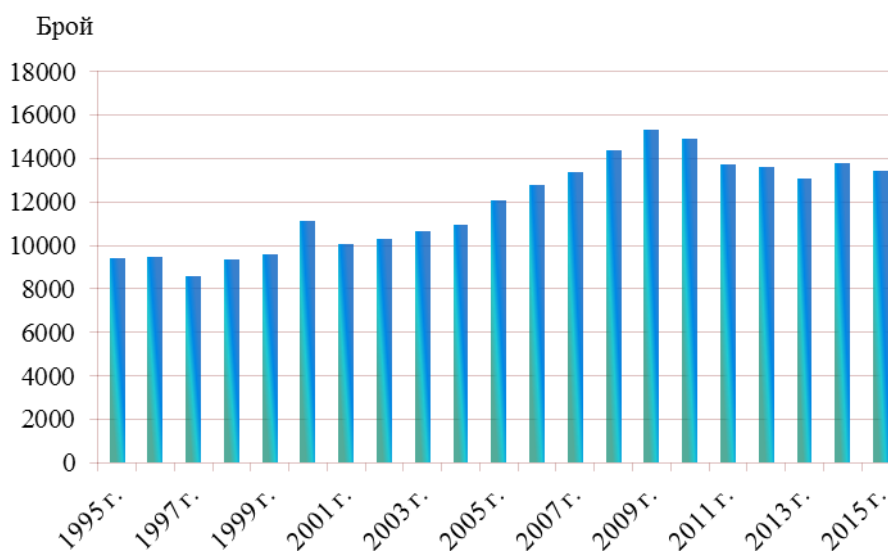
През 2015 г. броят на децата, родени от майки под 18 години, е 182 и спрямо 2014 г. се увеличава с 30 деца. Запазва се тенденцията на увеличаване на броя на децата, родени от жени на възраст над 40 години - от 494 през 2014 г. на 627 през 2015 година.

Тоталният коефициент на плодовитост¹ е един от основните показатели, характеризиращи плодовитостта на жените. През 2015 г. средният брой живородени деца от една жена е 1.26.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете е 29.7 години. През 2015 г. са регистрирани 269 случая на многоплодни раждания, което е с 46 случая по-малко отколкото през 2014 година. При 267 от случаите са родени по две деца, а при 2 - по три деца. През 2015 г. броят на извънбрачните раждания е 38 947, или 58.7% от всички раждания.

Фиг. 3. Живородени през периода 1995 - 2015 година

Смъртност

Броят на умрелите през 2015 г. е 15 686 души, съпоставено с предходната година броят на умрелите се увеличава с 328, или 2.1%. Нивото на общата смъртност продължава да е твърде високо.

Коефициентът на смъртност² в област София (столица) за 2015 г. е най-нисък 11.9%, като смъртността сред мъжете продължава да бъде по-висока спрямо тази на жените. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население, където коефициентът е съответно 11.8% и 14.2%.

Показателят за преждевременна смъртност³ през 2015 г. (22.5%) намалява спрямо предходната 2014 г. (23.5%). В стойностите на показателя на преждевременна смъртност има съществени разлики при мъжете и жените, но през 2015 г. те също намаляват. През 2014 г. разликата в двата пола е възлизала на 15.5%, а през 2015 г. намалява до 14.6%.

¹ Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетената година.

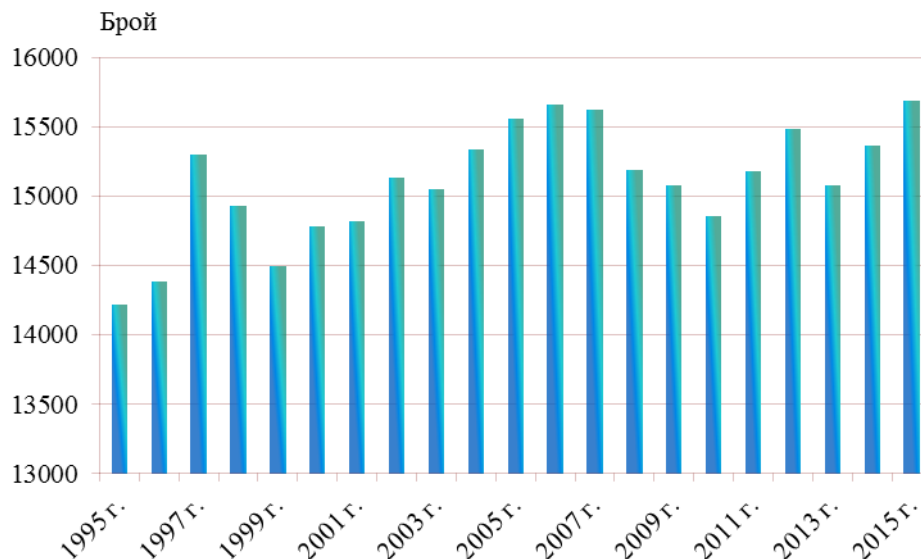
² Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

³ Относителен дял на умрелите лица под 65-годишна възраст от общия брой на умиралия.

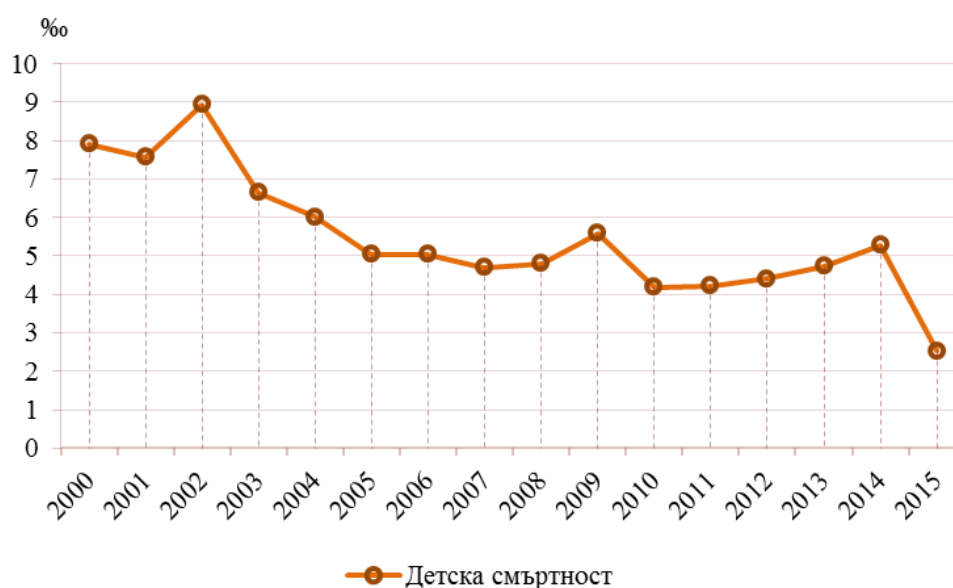
ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

Фиг. 4. Умрели през периода 1995 - 2015 година

През 2015 г. в област София (столица) са починали 34 деца на възраст до 1 година, а коефициентът на детска смъртност⁴ е 2.5‰. През 2002 година този коефициент е бил 8.9‰.

Фиг. 5. Коефициент на детска смъртност за област София (столица) през периода 2000 - 2015 г.

⁴ Брой умрели деца на възраст под 1 година на 1 000 живородени.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

Различните равнища на смъртност сред мъжете и жените, както и сред населението в градовете и селата, определят и разликата в очакваната средна продължителност на предстоящия живот на различни групи население.

Средната продължителност на предстоящия живот общо за София (столица), изчислена за периода 2013 - 2015 г., е 76.2 години. Средната продължителност на живота на мъжете е 72.9 години, докато при жените е 79.2 години.

Бракове и разводи

През 2015 г. са регистрирани 5 535 юридически брака - със 196 повече спрямо предходната година. Мъжете, сключили брак за първи път са най-голям процент (45.6%) във възрастовата група 30 - 39 години, следвани (44.9%) от възрастова група 20 - 29 години. При жените процентното разпределение е както следва - 62.8% за жени на възраст 20 - 29 и 30.8% за жени на възраст 30 - 39 години.

Броят на разводите през 2015 г. е 2 253, или със 70 повече от регистрираните през 2014 година. От всички прекратени бракове 96.0% се отнасят за населението в градовете.

Най-голям е дялът на браковете, прекратени по „взаимно съгласие“ (60.7%), следват причините „несходство в характерите“ (35.0%) и „фактическа раздяла“ (2.9%).

Вътрешна и външна миграция на населението

През 2015 г. в преселванията между населените места в София (столица) са участвали 23 096 лица. От всички, които са променили своето обичайно местоживееене 50.2% са мъже и 49.8% - жени.

По отношение на възрастовата структура с най-голям относителен дял сред преселващите се са лицата във възрастова група 20 - 29 години (23.5%).

През 2015 г. 3 127 души са променили своя настоящ адрес от страната в чужбина, като от тях 58.5% са мъже. На възраст 20 - 39 години са 62.6% от емигрантите. Във възрастовата група 40 - 59 години относителният им дял е 21.4%. Най-младите емигранти (под 20 години) са 10.3%, а тези на 60 и повече навършени години - 5.8% от всички емигранти.

Най-предпочитани от емигрантите дестинации са Турция - 14%, Германия (11.6%), Гърция (8.1%).

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

С най-малък по стойност коефициент на отрицателен естествен прираст в страната е област София (столица) - 1.7‰⁵. Коефициента на естествен прираст в градовете е минус 1.4‰, а в селата минус 7.1‰.

През 2015 г. шест области имат положителен механичен прираст, като София (столица) е една от тях с прираст 4.2‰.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография” в Националния статистически институт.

Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умиравания, бракове, разводи, миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното деление на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееене на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години.

Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.

⁵ Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.